

Ta ne-možnost pa tudi samolastno zbere tubit pri njenem smiselnem korelatu, svetu, pri tem »tu« kot enotnem: namesto pri svetu kot bitni celoti namembne pomenskosti pri svetu kot bitni celoti pomenskosti sploh, kot možnosti biti sploh, ne le v določenem bitnem načinu. S tem se tudi svet javi v svojem negativnem karakterju kot nič bivajočega, ki svet enoti. Končnost tubiti je, se pravi, poenotujoča, ima poenotujočo funkcijo, tako za tubit kot za smisel, ki je njen korelat. To je namreč nujno: s tem, ko se izrecno poenoti en korelat, se poenoti tudi drugi, saj korelacija vsebuje tudi korelacijo značajev korelatov. Ne-možnost biti-v-svetu tako *celoti* možnost biti-v-svetu, kot jo tudi izkazuje *kot* možnost. Ima torej dvojno utemeljujočo funkcijo za samolastnost, saj ustreza dvema elementoma samolastnosti. Samolastni značaj sveta kot celote bitnega smisla, ki se javi v tesnobi in izvira iz zvedenosti tubiti na njeno vrženo bit-v-svetu, se v biti-k-smrti nujno ohrani, kolikor samolastnemu načinu tubiti pripada na določen način razumeti bitni smisel sveta. Tesnoba izenači vse bivajoče v celoto, tesnobna bit-h-koncu pa še toliko skrajneje. Tako Heidegger pravi:

105

Nekaj takega kot bit je in mora biti le, kjer je končnost postala eksistentna. Razumevanje biti, ki obvladuje človeško eksistenco, čeprav se človek ne zaveda njene širine, stalnosti in nedoločenosti, se tako pokaže kot najbolj notranji temelj človeške končnosti. Razumevanje biti je najbolj končno v končnem. [...] Razumevanje biti samo je najbolj notranje bistvo končnosti. (Heidegger 1998, §41)

Smisel biti se tubiti razpira le tako, da se ji obenem v končnosti tudi že skriva, odteguje. K samolastni tubiti spada ta razprtost. Kar je v počutju tesnobe razprto kot vrženost, je v fundamentalno-ontološkem smislu pojmovano kot skrivanje smisla biti.

## Sklep

Samolastni modus biti-v-svetu, razkrit v tesnobi, in njemu pripadajoči, korelativni smisel sveta, je razkrit v tesnobni biti-h-koncu kot razumevanju, v katerem je tesnoba vrženosti vzdržana. Bit-h-koncu tesnobno vzdržuje ne-možnost, ki vselej že spada k možnosti bit-v-svetu. V tesnobi sami se tako že

nakazuje moment končnosti (ne-možnosti) tubiti, in sicer njena breztemeljna vrženost. Ta je v biti-h-koncu tudi samolastno razumeta kot ne-možnost, in sicer skrajno in v njeni celoti kot vselejšnja breztemeljna ne-možnost in kot taka vzdržana in prevzeta. Tesnoba fenomenalno prispeva h končnosti nedoločenost, vselejšnjo ogroženost, zanikanje tubiti v njeni biti, način njene vrženosti, da je nekako vselej tudi že zanikana vnaprej, da ji je s tem, ko je, tudi odrečeno biti. Zgolj na način zvedenosti na svojo nedoločeno, breztemeljno vrženost, ki vztraja skozi vse bitne načine in je vsem skupna, se lahko tubit predhajajoč razume preko vseh posebnih načinov biti glede na lastno ne-možnost biti-tu (v-svetu) kot vselejšnjo. Bit-h-koncu ima torej posledično dva strukturna počutna elementa: je tesnoba pred koncem možnosti biti-v-svetu in tesnoba za možnost biti-v-svetu. Pri tem prvi element, tesnoba-pred-ne-možnostjo biti-v-svetu, omogoča drugi element, tesnobo-za-možnost biti-v-svetu, saj izvirno in v celoti razkriva bit-v-svetu kot možnost skoz odnos do njene ne-možnosti. Tako je končnost temelj samolastne biti-v-svetu.

## **Bibliografija | Bibliography**

Backman, Jussi. 2015. *Complicated Presence: Heidegger and the Postmetaphysical Unity of Being*. Albany: State University of New York Press.

Blattner, William. 1994. »The Concept of Death in *Being and Time*.« *Man and World* 27 (1): 49–70.

Elkholy, Sharin N. 2008. *Heidegger and a Metaphysics of Feeling. Angst and the Finitude of Being*. London; New York: Continuum.

Gelven, Michael. 1989. *A Commentary on Heidegger's Being and Time: Revised Edition*. DeKalb, Illinois: Northern Illinois University Press.

Haar, Michael. 1993. *Heidegger and the Essence of Man*. Albany: State University of New York Press.

Heidegger, Martin. 1998. *Kant und das Problem der Metaphysik*. Frankfurt am Main: V. Klosterman.

---. 2005. *Bit in čas*. Ljubljana: Slovenska matica.

Hetterley, Jae. 2018. »Dasein's Finitude: Death as the Ontological Bridge of Being and Time.« *Academia.edu*. Dostop: 23. 12. 2018. [https://www.academia.edu/36549245/Daseins\\_Finitude\\_Death\\_as\\_the\\_Ontological\\_Bridge\\_of\\_Being\\_and\\_Time](https://www.academia.edu/36549245/Daseins_Finitude_Death_as_the_Ontological_Bridge_of_Being_and_Time).

---

King, Magda. 2001. *A Guide to Heidegger's Being and Time*. Albany: State University of New York Press.

Kouba, Pavel. 1999. »Smisel prisotnosti.« *Phainomena* IX (27-28): 19–32.

Mulhall, Stephan. 2005. »Human Mortality: Heidegger on How to Portray the impossible Possibility of Dasein.« V *A Companion to Heidegger*, ed. by Hubert L. Dreyfus and Mark Wrathall, 297–310. Malden, Oxford, Carlton: Blackwell Publishing.

Opilik, Klaus. 1993. *Transzendenz und Vereinzelung: Zur Fragwürdigkeit des transzendentalen Ansatzes im Umkreis von Heideggers »Sein und Zeit«*. Freiburg/München: Karl Alber Verlag.